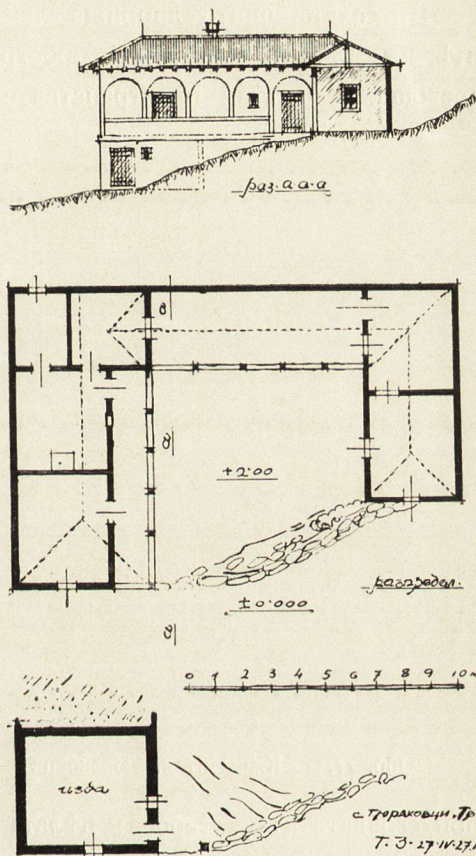

ствени сгради помежду съ покрити ходове и навеси. Въ тоя случай сж постигнати завършени архитектурически композиции въ които може да става дума вече за съчленяване на отдѣлни архитектурични форми въ едно сложно пространствено тѣло (обр. 76 и 79).

Една отъ най-старитѣ запазени до днесъ кжци е показаната въ (обр. 16) кжца въ с. Забелѣ, преди години сжщата е обитавана отъ задруга състояща се отъ 40 члена, и е строена специално да посрещне нуждитѣ на такова семейство. Тя е едно развитие на основния типъ: кжца съ две помещения, хижа и одая; намирашитѣ се отъ другата страна на хижата килери, сж едно поддѣление на третото помещение на по малки пространства служащи само за спални на отдѣлнитѣ брачни двойки отъ задругата. Като централно помещение остава все кжщата, тука известно съ старославянското име „хижа“, тука е огнището съ размѣри 2 на 2 м., а надъ него кумина въ долната си частъ съ размѣри, като огнището и стѣсняващъ се нагорѣ докато надъ покрива излиза стѣсненъ съ формата на пресечена пирамида и покритъ съ наведенъ въ една страна дѣсченъ покривъ. Въ хижата се намира „брашненика“ — буковъ сандѣкъ за съхраняване на брашното — и върху него нощвитѣ за месене хлѣбъ. До него се намира „ковчега“ — сандѣкъ буковъ въ който се пази хлѣба. Въ страни до огнището, край срѣдната стена, се намиратъ „црепнята“, така наричатъ подницата и вършняка; печенето на хлѣба въ тѣхъ става въ огнището на хижата. Непосредствено задъ огнището, между него и срѣдната стена, се намира празно пространство широко до 40—50 см. наречено прикладникъ, а върху стената е „чивилъка“ — дѣска закована на стената съ набити върху и дървени клинове служащи за окачане сждове. Срещу огни-

Обр. 76. — Кжца въ с. Тюрековци — трѣнско.

сене хлѣбъ. До него се намира „ковчега“ — сандѣкъ буковъ въ който се пази хлѣба. Въ страни до огнището, край срѣдната стена, се намиратъ „црепнята“, така наричатъ подницата и вършняка; печенето на хлѣба въ тѣхъ става въ огнището на хижата. Непосредствено задъ огнището, между него и срѣдната стена, се намира празно пространство широко до 40—50 см. наречено прикладникъ, а върху стената е „чивилъка“ — дѣска закована на стената съ набити върху и дървени клинове служащи за окачане сждове. Срещу огни-